

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1936.

Andra kammaren.

Nr 38.

Fredagen den 29 maj.

Kl. 4 e. m.

Förhandlingarna leddes vid detta sammanträde av herr förste vice talmannen.

§ 1.

Justerades protokollen för den 22 och den 23 innevarande maj.

§ 2.

Upplästes följande till kammaren inkomna protokoll:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 27 maj 1936.

Till justitiedepartementet hade från länsstyrelsen i Malmöhus län denna dag inkommit en den 26 maj 1936 dagtecknad riksdagsmannafullmakt av innehåll, att, sedan stadskamreraren Hans Edvin Svensson i Landskrona blivit utsedd till ledamot av riksdagens andra kammare för den av Malmö, Hälsingborgs, Landskrona och Lunds städer bestående valkrets för tiden till den 1 januari 1937, men denna plats blivit ledig, vid förrättning enligt 87 § lagen om val till riksdagen folkskolläraren Eric Bladh i Malmö blivit utsedd att inträda såsom ledamot av nämnda kammare för tiden till den 1 januari 1937.

Vid granskning av fullmakten, som företogs inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakten icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte den granskade fullmakten överlämnas till andra kammaren.

I ämbetet:

G. V. Eriksson.

Vid detta protokoll var fogad den däri omförmälda fullmakten för folkskolläraren Eric Bladh att vara ledamot av riksdagens andra kammare för tiden till den 1 januari 1937.

Jämte det protokollet lades till handlingarna, förklarade kammaren herr Bladh behörig till riksdagsmannakallets utövande.

Herr förste vice talmannen meddelade härefter, att herr Bladh nu intagit sin plats i kammaren.

§ 3.

Föredrogos, men bordlades åter statsutskottets utlåtanden nr 128—130 samt andra lagutskottets utlåtanden nr 49 och 50.

Andra kammarens protokoll 1936. Nr 38.

§ 4.

Interpellation. Ordet lämnades på begäran till herr **Andersson** i Norrköping, som anförde: Herr talman! Under de senaste veckorna ingångna meddelanden hava givit vid handen, att betydande skärpningar äro förestående i fråga om villkoren för införsel av tidningspapper till Frankrike syftande till en väsentlig nedskärning av den i Frankrike importtillåtna tidningspapperskontingenten för nästkommande år. Beslut om dessa åtgärders vidtagande torde redan hava träffats. Ifrågasvarande åtgärder, som på ett kännbart sätt beröra ett vitalt svenskt exportintresse, hava enligt sakens natur icke kunnat undgå att väcka oro och förstämning bland svenska exportörkretsar, vilkas avsättningsmöjligheter på den franska marknaden hotas att därigenom ytterligare starkt beskåras. De beslutade åtgärderna innebära oemotsägligen ett hårt slag mot en viktig gren av den svenska exporten på Frankrike och synas med så mycket större skäl förtjänta av statsmakternas uppmärksamhet, som vårt land de sista åren för varje kontingenteringsöverenskommelse, som träffats med Frankrike, nödgats lämna vederlag i form av särskilda lättnader, såväl i fråga om tullbeskattning som i andra hänseenden, till förmån för den franska exporten till Sverige.

Jag tillåter mig i detta sammanhang till belysande av storleksordningen av vår export av tidningspapper till Frankrike framhålla, att, enligt vår officiella svenska statistik, tidningspappersexporten till nämnda land under åren 1930—1932 uppgått till i regel minst 4 miljoner kronor per år. Med ingången av år 1933, då kontingenteringen erhöll sina fulla verkningar, nedgick exporten rätt väsentligt. För år 1933 redovisas sålunda i vår statistik en export av tidningspapper till Frankrike av omkring 1,800,000 kronor. Motsvarande siffra för år 1934 uppgick till omkring 2,300,000 kronor och enligt preliminära uppgifter för år 1935 till omkring 1,900,000 kronor.

Då det läge, som alltså nu uppkommit, måste betecknas såsom för vår pappersindustri i hög grad alarmerande och svårligen lär kunna undgå att påverka de svenska statsmakternas hållning i fråga om de handelspolitiska förbindelserna med Frankrike över huvud, anhåller jag om kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för handelsdepartementet få framställa följande fråga:

Kan det förväntas, att åtgärder från regeringens sida komma att vidtagas, ägnade att bereda trygghet för vår pappersindustri med hänsyn till de i Frankrike träffade besluten beträffande införsel av tidningspapper på den franska marknaden?

Ifrågasvarande anhållan blev på begäran bordlagd.

§ 5.

Till bordläggning anmäldes:

statsutskottets utlåtanden och memorial:

nr 131, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus jämte i ämnet väckta motioner;

nr 132, i anledning av väckta motioner om viss retroaktiv tillämpning av beslut rörande Linköpings stads placering i dyrortshänseende;

nr 133, i anledning av väckt motion om statsbidrag till handelshögskolan i Göteborg;

nr 134, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om anslag till det frivilliga skytteväsendets befrämjande;

nr 135, om anvisande av de i regeringsformens 63 § föreskrivna kreditivsummor;

nr 136, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anvisande av anslag av automobilskattemedel m. m. jämte i ämnet väckta motioner; och

nr 137, i anledning av väckta motioner angående fortsatt elektrifiering av statsbanorna;

sammansatta stats- och andra lagutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omläggning av skyddshemsverksamheten m. m. jämte i ämnet väckta motioner;

nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 14 juni 1918 (nr 422) om fattigvården m. m.; och

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under femte huvudtiteln gjorda framställning angående anslag till bidrag till uppförande eller inrättande av arbetshem;

bevillningsutskottets betänkanden:

nr 40, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 243 med förslag till vissa ändringar i gällande tulltaxa m. m. jämte i ämnet väckt motion; och

nr 41, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 244 med förslag till vissa ändringar i gällande tulltaxa m. m. jämte i ämnet väckta motioner;

bankoutskottets utlåtanden:

nr 68, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst m. fl. under budgetåret 1936/1937, i vad rör pensionsväsendet;

nr 69, i anledning av Kungl. Maj:ts under vissa punkter av elfte huvudtiteln gjorda framställningar om anslag till dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer samt åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst m. fl.;

nr 70, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förbättrad pension för sjuksköterskor med delaktighet i statens pensionsanstalt jämte en i ämnet väckt motion;

nr 71, i anledning av väckt motion om pension åt förre ban- och byggnadsarbetaren Johannes Norlin; och

nr 72, i anledning av delegerades för riksdagens verk förslag till föreskrifter angående skyldighet för tjänsteman vid samma verk att i vissa fall underkasta sig läkarundersökning m. m.;

jordbruksutskottets utlåtande, nr 83, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försöksverksamheten på jordbrukets område m. m. jämte i ämnet väckta motioner; samt

andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 10, i anledning av väckt motion angående inrättande av frivilliga sparkassor för lantarbetare.

§ 6.

Anmäldes och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen:

från statsutskottet:

nr 266, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till Bergslagernas järnvägsaktiebolag av Dal—Västra Värmlands järnvägar och Amål—Årjängs järnväg jämte två i ämnet väckta motioner;

nr 272, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för furen vid Kronobergs regemente I. H. Persson och värnpliktige C. G. Magnusson från viss betalningsskyldighet;

nr 281, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss omläggning av automobilbesiktningstväsandet m. m. jämte i ämnet väckta motioner;

nr 282, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse till Vännäs köping av den kronan tillhöriga vattenverksanläggningen å Vännäs läger jämte vissa markområden därstädes; och

nr 283, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till statspolisorganisationen m. m.;

från bevillningsutskottet:

nr 268, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning med vissa bestämmelser rörande överståthållarämbetets avdelning för skatteärenden; och

nr 284, i anledning av väckt motion om skattefrihet för förbättringsbidrag till främjande av byggnadsverksamhet på landet;

från bankoutskottet:

nr 279, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående rätt för Konungen att i vissa fall inställa tillämningen av 13 § andra stycket lagen för Sveriges riksbank den 30 juni 1934 och av §§ 9 och 17 lagen om rikets mynt den 30 maj 1873; och

nr 280, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upphävande av nuvarande samband mellan tjänstepensioneringen i statens pensionsanstalt och den allmänna pensionsförsäkringen m. m.;

från första lagutskottet, nr 295, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om domkapitel m. m.;

från andra lagutskottet, nr 278, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 14 juni 1929 (nr 131) om försäkring för vissa yrkessjukdomar m. m.;

från jordbruksutskottet:

nr 285, i anledning av väckt motion angående köpings eller annat samhälles på landet skyldighet att utan kostnad tillhandahålla vägmark;

nr 286, i anledning av väckta motioner angående premiering och stamboksföring av nötboskap samt organisation av kontrollföreningsverksamheten m. m.;

nr 287, i anledning av väckta motioner angående inrättande av en effektivare fiskeritillsyn;

nr 288, i anledning av väckta motioner om åtgärder till främjande av det svenska fisket;

nr 289, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss reglering av handeln med färsk torsk jämte i ämnet väckta motioner;

nr 290, i anledning av väckt motion angående den industriella rationaliseringens och koncentrationens inverkan på den jordbrukande befolkningens förvärvsmöjligheter;

nr 291, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till släckning av skogseld;

nr 292, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förstärkning av statens centrala frökontrollanstalts avlöningsanslag för budgetåret 1935/1936; och

nr 293, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till förvaltningsbidrag till jordbrukskasserörelsen; samt

från riksdagens kansli:

nr 273, angående upprättande av ett statens filmarkiv; och

nr 274, angående anordnande av kontroll över i förvärvssyfte yrkesmässigt bedriven enskild jordstycknings- och jordförmedlingsverksamhet.

§ 7.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Jacobsson</i>	under	3	dagar	fr. o. m.	den	30	maj,
› <i>Andersson</i> i Dunker	›	4	›	›	›	30	›
› <i>Olsson</i> i Mora	›	4	›	›	›	30	›
› <i>Ward</i>	›	3	›	›	›	30	›
› <i>Lindberg</i> i Umeå	›	4	›	›	›	30	›
› <i>Gustafsson</i> i Lekåsa	›	4	›	›	›	30	›
› <i>Elmroth</i>	›	4	›	›	›	30	›
› <i>Ryberg</i>	›	2	›	›	›	30	›
› <i>Johanson</i> i Hallagården	›	2	›	›	›	30	›
› <i>Hilding</i>	›	4	›	›	›	29	›
› <i>Persson</i> i Falla	›	4	›	›	›	30	›
› <i>Englund</i>	›	3	›	›	›	30	›
› <i>Aronson</i>	›	3	›	›	›	30	›
› <i>Johansson</i> i Bro	›	4	›	›	›	30	›
› <i>Gardell</i> i Stenstu	›	4	›	›	›	30	›
› <i>Uddenberg</i>	›	3	›	›	›	30	›
› <i>Hedlund</i> i Häste	›	3	›	›	›	30	›
› <i>Hedlund</i> i Östersund	›	3	›	›	›	30	›
› <i>Andersson</i> i Rasjön	›	3	›	›	›	30	›
› <i>Larsson</i>	›	4	›	›	›	29	›
› <i>Pehrsson</i> i Bramstorp	›	den 2 juni.					och

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 4.15 e. m.

In fidem
Per Cronvall.

Tisdagen den 2 juni.

Kl. 4 e. m.

§ 1.

Justerades protokollen för den 25 och den 26 nästlidna maj.

§ 2.

Föredrogos, men bordlades åter statsutskottets utlåtanden nr 131—133.

§ 3.

Vid härpå skedd föredragning av statsutskottets memorial, nr 134, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om anslag till det frivilliga skytteväsendets befrämjande blev den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen av kammaren godkänd.

§ 4.

Härefter föredrogos, men blevo ånyo bordlagda statsutskottets memorial och utlåtanden nr 135—137, sammansatta stats- och andra lagutskottets utlåtanden nr 1—3, bevillningsutskottets betänkanden nr 40 och 41, bankoutskottets utlåtanden nr 68—72, jordbruksutskottets utlåtande nr 83 samt andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande nr 10.

§ 5.

Slutligen föredrogs herr *Andersons* i Norrköping vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att till herr statsrådet och chefen för handelsdepartementet få framställa spörsmål i anledning av vissa i Frankrike träffade beslut beträffande införsel av tidningspapper på den franska marknaden; och blev ifrågavarande anhållan av kammaren bifallen.

§ 6.

Herr *Meyerhöffer* avlämnade en av honom *m. fl.* undertecknad motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående eventuell kandidatur för Sverige till plats inom Nationernas förbunds råd.

Denna motion, som erhöll ordningsnumret 842, bordlades.

§ 7.

Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 294, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till Häradsrätterna: Avlöningar och Ersättning till befattningshavare vid rådhusrätter och till städer för förlorad lösen i följd av inteckningsförnyelsernas avskaffande jämte väckta motioner.

§ 8.

Till bordläggning anmäldes:

konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 38, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om kommunal fondbildning m. m. ävensom i ämnet väckta motioner;

nr 39, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av §§ 20, 96 och 101 regeringsformen ävensom en i ämnet väckt motion;

nr 40, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 6 mom. 10, § 16 och § 26 riksdagsordningen;

nr 41, i anledning av väckta motioner angående åtgärder för stärkandet av justitie- och militeombudsmännens fria ställning m. m.; och

nr 42, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av §§ 1, 3, 4 och 5 tryckfrihetsförordningen m. m. ävensom i ämnet väckta motioner;

första lagutskottets utlåtande, nr 43, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till grunder för dyrtidstillägg åt präster för budgetåret 1936/1937; samt

andra lagutskottets utlåtanden:

nr 51, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om skydd mot vräkning vid arbetskonflikter, dels ock i ämnet väckta motioner;

nr 52, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lantarbetstidslag, dels ock i ämnet väckta motioner; och

nr 53, i anledning av väckta motioner angående ändringar i lagen om utlännings rätt att här i riket vistas m. m.

§ 9.

Ordet lämnades på begäran till herr **Anderson** i Råstock, som yttrade: Herr talman! Jag tillåter mig hemställa, att som det andra i ordningen bland två gånger bordlagda ärenden måtte å morgondagens föredragningslista uppföras statsutskottets utlåtande nr 136 och därefter i ordning statsutskottets utlåtanden nr 124, 125, 126, 127, bevillningsutskottets betänkande nr 39, statsutskottets utlåtanden nr 128, 129, 130, samt därefter statsutskottets utlåtanden nr 131, 132, 133, dess memorial nr 135 och utlåtande nr 137 samt därefter ärendena i den ordning de skulle förekomma enligt dagens lista.

Denna hemställan bifölls.

§ 10.

Justerades ett protokollsutdrag.

§ 11.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Pehrsson* i Göteborg under 3 dagar fr. o. m. den 3 juni.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 4.12 e. m.

In fidem
Per Cronvall.